

## NOTA DE FUNDAMENTARE

### la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.22/2018 privind exercitarea unor activități necalificate cu caracter ocazional desfășurate de zilieri (implementarea platformei electronice pentru zilieri în agricultură)

<b>1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ</b>
Proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 22/2018 privind exercitarea unor activități necalificate cu caracter ocazional desfășurate de zilieri ( <i>implementarea platformei electronice pentru zilieri în agricultură</i> ) a fost elaborat de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale.
<b>2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ</b>
<b>2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ</b>
Prezentul proiectul de lege a fost elaborat pentru implementarea mecanismului de vouchere digitale în sectorul agricol este o acțiune inclusă atât în Planul Național de Aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025 (acțiunea nr.22), cât și în Planul de creștere economică al Republicii Moldova pentru anii 2025-2029. Inițiativa este aliniată cu documentele strategice și programele de naționale de dezvoltare, orientate spre creșterea gradului de angajare formală și acordarea protecției sociale zilierilor.
<b>2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative</b>
Problema vizată de proiectul de lege propus o constituie nivelul ridicat al ocupării informale în sectorul agricol, cu consecințe negative, precum diminuarea protecției sociale a lucrătorilor, contribuțiilor la bugetul asigurărilor sociale de stat. Implementarea unei platforme electronice pentru zilieri în agricultură este concepută ca un instrument de intervenție în vederea remedierii acestor deficiențe, prin formalizarea raporturilor de muncă ale zilierilor, cât și beneficiarilor de lucrări, respectiv întreprinderile care desfășoară activități în sectorul agricol. Lucrătorii zilieri sunt atrași la lucrări necalificate cu caracter ocazional de către întreprinderile agricole, gospodăriile țărănești, precum și persoanele fizice care desfășoară activități în sectorul agricol. Beneficiarii de lucrări se confruntă cu dificultăți în recrutarea forței de muncă, în evidența și raportarea lucrătorilor zilieri, precum și cu riscul aplicării sancțiunilor pentru neîndeplinirea obligațiilor de declarare, reținere achitare a impozitului pe venit și a contribuțiilor de asigurări sociale aferente. Sistemul actual de evidență pe suport de hârtie și cerințele administrative neuniforme, constituie un impediment în procesul de înregistrare și raportare a lucrătorilor zilieri. Potrivit datelor furnizate de Inspectoratul de Stat al Muncii, numărul beneficiarilor care achiziționează și utilizează registrele de evidență este redus. De asemenea, numărul zilierilor înscriși în aceste registre este redus în raport cu estimările privind necesarul real de forță de muncă sezonieră. Sistemul actual de evidență se dovedește a fi inefficient și descurajant, atât pentru beneficiarii de lucrări, cât și pentru zilieri. Implementarea unei platforme electronice ar simplifica procedura de raportare, ar facilita respectarea obligațiilor legale și ar contribui la diminuarea fenomenului muncii informale în sectorul agricol. Totodată, modelul birocratic de completare a registrelor pe suport de hârtie – inclusiv colectarea semnăturilor zilierilor pentru confirmarea plății remunerației sau a instruirii zilnice – implică un consum considerabil de timp și resurse. În acest context, Ministerul Muncii și Protecției Sociale și-a propus implementarea platformei electronice pentru zilieri în agricultură care va eficientiza procedura de evidență, monitorizare și înregistrare a zilierilor, reducând semnificativ munca nedeclarată.

<b>3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse</b>
<b>3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi</b>
<p>Proiectul de lege prevede ajustarea cadrului normativ în vederea reglementării muncii prestate de zilieri în agricultură și implementarea platformei electronice pentru zilieri în agricultură ca modalitate de evidență și plată a muncii.</p> <p>Proiectul de lege prevede instituirea unor noțiuni noi, „voucher pentru zilieri” și „platforma electronică de evidență a voucherelor pentru zilieri”.</p> <p>Unul dintre principalele obiective ale platformei electronice este digitalizarea integrală a procesului de înregistrare și raportare a zilierilor, inclusiv prin implementarea unui mecanism eficient de monitorizare și control a procesului de înregistrare a zilierilor. Un voucher este egal cu o zi de muncă.</p>
<b>3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare</b>
<p>Opțiunea selectată pentru elaborarea proiectului de lege a fost considerată cea mai viabilă, întrucât permite crearea unui cadru normativ care va permite utilizatorilor să înregistreze, să gestioneze și să monitorizeze eficient datele și informațiile referitoare la zilieri, atât de către beneficiarii de lucrări, cât și de angajații Inspectoratului de Stat al Muncii.</p> <p>Totodată, proiectul de lege acordă posibilitatea în cazul în care beneficiarul de lucrări, nu dispune de mijloacele tehnice necesare sau de posibilitatea de identificare electronică pentru utilizarea platformei electronice, evidența zilierilor și a activităților prestate se ține pe suport de hârtie în Registrul de evidență, cu raportarea lunară către Inspectoratul de Stat al Muncii.</p>
<b>4. Analiza impactului de reglementare</b>
<b>4.1. Impactul asupra sectorului public</b>
<p>Implementarea platforme electronice vouchere pentru zilieri prevăzute în proiectul vizat, urmărește crearea unui sistem digital de generare și atribuire a voucherelor, menit să simplifice semnificativ procesul de înregistrare a zilierilor de către beneficiarii activităților necalificate cu caracter ocazional. Astfel, este asigurată achitarea către bugetul de stat a impozitului pe venit și a contribuțiilor de asigurări sociale către bugetul asigurărilor sociale, precum și colectarea datelor privind situația beneficiarilor de servicii sociale și menținerea unei baze de date în format electronic.</p> <p>Platforma facilitează accesul la informații relevante despre zilieri și beneficiarii de servicii, prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect), contribuind la o gestionare eficientă și transparentă a datelor.</p>
<b>4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative</b>
<p>Costurile aferente implementării platformei electronice „Vouchere pentru Zilieri” au fost prevăzute în Planul de creștere economică al Republicii Moldova pentru anii 2025-2029, după cum urmează : pentru anul 2026 - în sumă de 450,0 mii lei și pentru anul 2027 - în sumă de 50,0 mii lei.</p>
<b>4.3. Impactul asupra sectorului privat</b>
<p>Implementarea prezentului proiect constituie o intervenție semnificativă în modul de gestionare a muncii ocazionale de către sectorul privat, în special în sectoarele cu cerere sezonieră ridicată, precum agricultura. Ministerul Muncii și Protecției Sociale își propune să simplifice procesele administrative pentru angajatori și să reducă fenomenul muncii nedeclarate, care afectează atât competitivitatea firmelor, cât și veniturile bugetului de stat.</p>
<b>4.4. Impactul social</b>
<p>Impactul social al proiectului este semnificativ întrucât digitalizarea procesului de angajare a zilierilor contribuie la reducerea vulnerabilităților sociale, la creșterea incluziunii și la consolidarea unui mediu de muncă mai sigur și mai transparent.</p>

Munca nedeclarată reprezintă o problemă socială majoră în Republica Moldova, întrucât din această cauză, lucrătorii rămân fără protecție socială, fără acces la contribuții și asigurări precum și fără drepturi legale în caz de accident sau abuz.
<b>4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal</b>
Prelucrarea datelor cu caracter personal se va efectua cu respectarea prevederilor Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal
<b>4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen</b>
Prevederile proiectului de lege se aplică în mod direct și obligatoriu beneficiarilor de lucrări și zilierilor care desfășoară activități ocazionale, în condițiile și limitele stabilite de actele normative în vigoare.
<b>4.5. Impactul asupra mediului</b>
Impactul va fi unul pozitiv, ca urmare a diminuării numărului Registrelor de evidență pe suport de hârtie.
<b>4.6. Alte impacturi și informații relevante</b>
Nu este aplicabil
<b>5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE</b>
<b>5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională</b>
Prezentul proiect nu presupune armonizarea legislației naționale la prevederile legislației Uniunii Europene.
<b>5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE</b>
Nu este aplicabil
<b>6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ</b>
În vederea respectării prevederilor art. 20 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, precum și în baza art. 9 din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea elaborării proiectului de lege, a fost plasat pe pagina web: <a href="http://www.particip.gov.md">www.particip.gov.md</a> și poate fi vizualizat accesând următorul link: <a href="https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/16113">https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/16113</a>
<b>7. Concluziile expertizelor</b>
Proiectul Legii va fi supus expertizei juridice de către Ministerul Justiției și expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție, conform Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.
<b>8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent</b>
Nu este aplicabil
<b>9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ</b>
După adoptarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 22/2018 privind exercitarea unor activități necalificate cu caracter ocazional desfășurate de zilieri (vouchere digitale pentru zilieri), urmează elaborarea unei hotărâri de Guvern care va reglementa mecanismul de implementare a voucherelor digitale.

Secretar general

Dumitru PÎSLARU